

B.A. Third Year (SIX SEM) Question Bank

POLITICAL SCIENCE

		Answer
1	वास्तववादी सद्वांताशी मुख्यतः संबंधत नाव कोणते?	हेन्स मोर्गन्थौ
2	वास्तववादींच्या मते, आंतरराष्ट्रीय राजकारणाचे वैशष्ट्य होय -	संघर्ष आ ण तणाव
3	थ्युसीडाईड्स, मॅकीयावेली. ई. एच. कॅर, हॉब्ज ही काही प्रमुख नावे संबंधत आहेत.	वास्तववादी सद्वांतशी
4	खेळ सद्वांतमध्ये, जेव्हा एखादे राष्ट्र कंवा गट पूर्णपणे जिंकतो आ ण दुसरा हरतो तेव्हा त्याला ओळखले जाते -	शून्य योग खेळ
5	आंतरराष्ट्रीय संबंधांचे प्राथमक घटक -	राष्ट्र-राज्य
6	आंतरराष्ट्रीय संबंध हा अभ्यास आहे-	राज्यांमधील संबंध
7	वास्तववादी सद्वांत घटकांशी संबंधत आहे..	शक्ती आ ण सुरक्षा
10	“आंतरराष्ट्रीय राजकारण इतर सर्व राजकारणाप्रमाणेच सत्तेसाठीचा संघर्ष होय”, संकल्पना कुणी मांडली?	हेन्स मोर्गन्था
11	‘द प्रन्स’ या पुस्तकात कोणत्या प्रख्यात वास्तववादी वचारवंतांनी राज्यकर्त्यांना इतर राज्यां वरुद्ध फसवणूक आ ण हिंसाचाराची साधने साधने म्हणून वापरण्याचा सल्ला दिला?	निकोलो मा कआवेली
12	राजकीय वास्तववाद आंतरराष्ट्रीय राजकारणाच्या या दृष्टिकोन वरुद्ध आहे.	नैतिकतावादी

13	खेळ सद्धांताचे संस्थापक आहेत-	जॉन वॉन न्यूमन आ ण ओस्कर मॉर्गन स्टर्न
14	खेळ सद्धांताला या रूपातसुद्धा ओळखले जाते.	परस्परसंवादी निर्णय सद्धांत
15	अनेक वास्तववाद्यांनुसार आंतरराष्ट्रीय शांतता कशी सुरक्षित असू शकते?	राज्यांमधील शक्ती संतुलन
16	वास्तववादी सद्धांताशी मुख्यतः संबंधित नाव कोणते?	हॅन्स मोर्गेन्था
17	वास्तववादींच्या मते, आंतरराष्ट्रीय राजकारणाचे वैशिष्ट्य होय -	संघर्ष आ ण तणाव.
18	थ्युसीडाईड्स, मॅकीयावेली. ई. एच. कॅर, हॉब्स ही शी संबंधित काही प्रमुख नावे आहेत.	वास्तववादी सद्धांत
19	खेळ सद्धांतमध्ये, जेव्हा एखादे राष्ट्र कंवा गट पूर्णपणे जिंकतो आ ण दुसरा हरतो तेव्हायला म्हणून ओळखले जाते	शून्य योग खेळ
20	आंतरराष्ट्रीय संबंध हा अभ्यास आहे-	राज्यांमधील संबंध
21	आंतरराष्ट्रीय संबंधांचे प्राथमिक घटक -	राष्ट्र-राज्ये
22	आंतरराष्ट्रीय संबंधात, प्रत्येक राष्ट्र आपल्या राष्ट्रहिताची उद्दिष्टे च्या माध्यमातून सुरक्षित करण्याचा प्रयत्न करतो.	राष्ट्रीय सत्ता
23	वास्तववादी सद्धांत या घटकांशी संबंधित संबंधित आहे	शक्ती आ ण सुरक्षा
24	हॅन्स मोर्गेन्थाने या पुस्तकात वास्तववादी सद्धांत मांडला.	पॉलिटिक्स अमंगनेशंस
25	“आंतरराष्ट्रीय राजकारण इतर सर्व राजकारणाप्रमाणेच सत्तेसाठीचा संघर्ष होय”, संकल्पना कुणी मांडली?	हॅन्स मोर्गेन्था

26	‘द प्रन्स’ या पुस्तकात कोणत्या प्रख्यात वास्तववादी वचारवंतांनी राज्यकर्त्यांना इतर राज्यां वरुद्ध फसवणूक आ ण हिंसाचाराची साधने साधने म्हणून वापरण्याचा सल्ला दिला?	निकोलो मा कआवेली
27	राजकीय वास्तववाद आंतरराष्ट्रीय राजकारणाच्या _ दृष्टिकोन वरुद्ध आहे.	कायदेशीर व नैतिकतावादी
28	खेळ सद्धांताचे संस्थापक आहेत -	मार्टिन शुबिक आ ण कार्ल इवाइट
29	बर्यांिचवास्तववादींच्या म्हणण्यानुसार, आंतरराष्ट्रीय शांतता कशी सुर क्षत राहू शकते?	राज्यांमधील शक्ती संतुलन
30	खेळ सद्धांत _ म्हणून देखील ओळखला जातो.	परस्पर संवादी निर्णय सद्धांत
31	----- सद्धांत सत्तेवर भर देते.	वास्तववाद
32	वास्तववादाची पुढीलपैकी कोणती गृहीते सत्य आहेत -	राष्ट्रीय हित प्रथम व राज्ये मुख्य कर्ता घटक
33	आंतरराष्ट्रीय संबंध' हा शब्दप्रयोग सर्वप्रथम _ यांनी तयार केला.	जेरेमी बेंथम
34	खरे / खोटे ओळखा : वास्तववादी राष्ट्रीय हितापेक्षा जागतिक शांततेला अ धक महत्व देतात.	खोटे
35	पहिल्या महायुद्धानंतर जागतिक शांतता निर्माण होण्याच्या हेतूने ----- या जागतिक संघटनेची स्थापना झाली.	राष्ट्रसंघ
36	वास्तववाद खालील गोष्टींवर आधारित आहे.	अस्तित्व व अहंकारी आ ण स्वार्थी मानवी स्वभाव जो शक्तीची इच्छा करतो

37	आंतरराष्ट्रीय संबंधांमध्ये पुढील घटकांच्या परस्परसंबंधांचा समावेश आहे -	आंतरराष्ट्रीय संस्था व राजकीय, अराजकीय, आर्थिक आणि सांस्कृतिक संस्था
38	आंतरराष्ट्रीय संबंधांच्या व्याप्तीमध्ये पुढील समस्या आणि आव्हाने समाविष्ट आहेत -	मानवाधिकारांचे संरक्षण, दहशतवाद, दहशतवाद व हवामानबदल आणि शाश्वत विकास
39	पुढीलपैकी कशाचा आंतरराष्ट्रीय संबंधांच्या अभ्यासाच्या योगदानात समावेश होतो -	सर्व राष्ट्रांमध्ये शांततापूर्ण व्यापारास चालना देणे व युद्ध रोखण्यासाठी आणि सुरक्षित जगाची जगाची खात्री करून घेण्यासाठी
40	वास्तववादाचा वरोध आहे.....	आदर्शवाद
41	पुढीलपैकी खेळ सद्धांताची प्रतिमाने कोणती?	खेळ व सतत खेळ योग्य
42	खेळ सद्धांताच्या कोणत्या प्रकारात एकाचा वजय आणि दुसऱ्याचा पराजय निश्चित असतो? असतो?	शून्य योग्य खेळ
43	पुढीलपैकी कोणता राष्ट्रीय शक्तीचा घटक	सैनिक तयारी
44	पुढीलपैकी कोणता राष्ट्रीय शक्तीचा घटक	राजकीय पक्ष
45	पुढीलपैकी कोणता राष्ट्रीय शक्तीच्या घटकांचा चुकीचा समूह आहे?	राष्ट्रीयहित, जाती, धर्म
46	राष्ट्राच्या सीमा असू शकतात!	नैसर्गिक किंवा कृत्रिम
47	कोणाच्या मतानुसार राष्ट्रीय हित हे परराष्ट्र धोरणाचे मूलभूत तत्त्व आहे?	हँस मार्गन्था
48	_____ पातळीसुद्धा राष्ट्रीय शक्ति निर्धारित करते.	आर्थिक विकासाची

49	राष्ट्रीय सत्तेचा नैसर्गिक साधन संपत्ति हा एक ___ व ___ स्वरूपाचा महत्वाचा घटक होय.	स्थायिक सामरिक
50	राष्ट्राची ___ व ___ सुरक्षा जोपासणे हे परराष्ट्र धोरणाचे प्रमुख उद्दीष्ट होय.	बाह्य अंतर्गत
51	परराष्ट्र धोरण म्हणजे एका राष्ट्राने इतर राष्ट्राबाबत स्वीकारलेले धोरण कंवा व्यवहार होय.	खरे
52	सशक्त, निरोगी, शस्तबद्ध, साक्षर आणि कुशल रणनीति कारदेशाच्या वकासास आणि त्याच्या राष्ट्रीय सामर्थ्यास मदत करते.	खरे
53	आकार, स्थान, हवामान, भूगोल आणि सीमा ही राष्ट्रीय शक्तीचे भौगोलिक घटक आहेत.	खरे
54	आंतरराष्ट्रीय राजकारणात राष्ट्रीय शक्ती हा महत्वाचा घटक आहे	खरे
55	___ हे परराष्ट्र धोरणाचे मुख्य उद्दीष्ट आहे	राष्ट्रीय हित
56	___ ही राष्ट्रीय शक्तीची आधुनिक साधने आहेत ___	वज्ञान आणि तंत्रज्ञान
57	१९७० च्या दशकात हरित क्रांतीने अन्नधान्याची आत्मनिर्भरता निर्माण केली आणि भारताला आपली राष्ट्रीय शक्ती विकसित करण्यास सक्षम केले.	खरे
58	वचारसरणी हा राष्ट्रीय सामर्थ्याचा अमूर्त घटक आहे	खरे
59	सैन्य तयारी ही एक स्वतंत्र आणि एकमात्र राष्ट्रीय शक्ती निर्धारक आहे	खोटे

60	इंग्लंडच्या साम्राज्यवादी धोरणावर _____ तर भारताच्या अल्पतवादी धोरणावर _____ प्रभाव दिसून येतो.	चर्चलचा नेहरूंचा
61	परराष्ट्र धोरणाला जागतिक राजकारणाचे आण निर्णायक घटक कोणी म्हणले आहे.	हँस मार्गन्था
62	भौगलिक घटक आण आंतरराष्ट्रीय राजकारणातील परस्पर संबंधांचा शास्त्रशुद्ध अभ्यास करण्यासाठी _____ ही नवीन शाखा वक सतझाली.	भूराज्यशास्त्र
63	अस्थिर सीमा एक स्त्रोत आहे संघर्षाचे जे राष्ट्रीय शक्तीला कमकुवत करत असे.	खरे
64	खालीलपैकी कोणता घटक राष्ट्रीय चरित्र्याशी संबंधित आहे?	दृष्टिकोण मनोबल
65	आपल्या शेजार्यांशी भारताचे संबंध सुरुवातीपासूनच ताणले गेले आहेत.	खरे
66	परराष्ट्रधोरणाचे बाह्य निर्धारक काय आहेत?	जागतिक परिस्थिती वरोधकांचे सैन्य सामर्थ्य
67	परराष्ट्र धोरणाचा सर्वात वश्वसनीय निर्धारक आहे _____	भौगलिक क्षेत्र
68	परराष्ट्र धोरणाचे प्राथमिक उद्दीष्ट म्हणजे _____	स्वतःचे राष्ट्रीय हित जोपासणे
69	खालीलपैकी कोणते घटक भारताच्या परराष्ट्र धोरणाचे भौगलिक निर्धारक आहेत? 1. हिंद महासागर 2. हिमालयी फ्रंटियर्स 3. राष्ट्रीय चळवळीचा ऐतिहासिक वारसा 4. भारतीय राजकीय परंपरा खाली दिलेल्या पर्यायांमधून निवडा	केवल १ और २
70	दहशतवादाचे मुख्य उद्दीष्ट म्हणजे जगात ----- हे होय.	हिंसाचार पेरणे

71	खालील धोरणे परराष्ट्र धोरणात सर्वात स्थान प्राप्त करतात.	सार्वभौमत्व जपणे स्वातंत्र्याचे जतन
72	अ लप्ततावाद हा भारतीय परराष्ट्र धोरणाचा केन्द्रबिन्दु होय.	खरे
73	सत्ता संतुलनात कोणत्या राष्ट्रांना फारसे नसते?	लहान
74	आंतरराष्ट्रीय संबंधाला शक्ती संघर्षाचे कोणी म्हटले आहे?	मॉर्गेन्था
75	पहिल्या महायुद्धानंतर कोणी सामूहिक सुरक्षेसाठी पुढाकार घेतला?	राष्ट्रसंघ
76	सत्ता संतुलन ही संकल्पना कोणत्या आहे?	कृत्रिम मानव निर्मत
77	सामूहिक सुरक्षतेचे स्वरूप कशा प्रकारचे आहे?	आंतरराष्ट्रीय वैश्विक
78	सामूहिक सुरक्षतेमध्ये कोणत्या वचारसरणीला वचारसरणीला कोणतेच स्थान नसते?	तटस्थता अ लप्तता
79	परराष्ट्र धोरण ठरवतांना राजाने आपल्या राज्याचा वस्तार करावा असे मॅक्याव्हलीने म्हटले आहे.	खरे
80	दुसऱ्या महायुद्धानंतर सत्ता संतुलनामध्ये चीन व जपान या राष्ट्रांनी सर्वाधिक सहभाग नोंदवला.	खोटे
81	1920 मध्ये राष्ट्रसंघाची स्थापना झाली.	खरे
82	सामूहिक सुरक्षतेमध्ये सर्व राष्ट्रे समान मानली जातात.	खरे
83	सर्वप्रथम सत्ता संतुलन संकल्पनेची सैद्धांतिक मांडणी यांनी केली.	बर्नाडो रु सलाई

84	दुसऱ्या महायुद्धानंतर सत्ता संतुलनामध्ये व ने सर्वा धक सहभाग नोंद वला	अमेरिका, र शया
85	_____ च्या सामूहिक सुरक्षेचा सद्धांतात चौदा मुद्द्यांच्या वचारधारेमध्ये आढळते.	उड्रो वल्सन
86	चीनमध्ये शासन पध्दती आहे.	साम्यवादी
87	खालीलपैकी कोणती सत्ता संतुलनाची खरी कसोटी आहे?	युद्ध
88	खालीलपैकी कोणती सत्ता संतुलनाची तंत्रे आहेत?	युती, शस्त्रीकरण व हस्तक्षेप
89	सत्ता संतुलनाचे धोरण गतिमान व अस्थायी असते.	खरे
90	मॉर्गेन्थाच्या मते, 'सत्ता संतुलन अशा वास्तवक स्थितीचा संकेत आहे की ज्यात निरनिराळ्या राष्ट्रांमध्ये वतरण जवळजवळ सारखे असते.	सत्तेचे
91	सत्ता संतुलनासंबंधी खालीलपैकी कोणते वधान बरोबर आहे.	मानवी प्रयत्नांनी हे मळ वलेजाते. यात 'यथास्थिती' ला प्राधान्य.
92	सार्क हे _____ संतुलनाचे उदाहरण होय.	जटील
93	सामूहिक सुरक्षतेची संकल्पना 'एकासाठी सर्व आण सर्वासाठी एक' या तत्वावर आधारित आहे.	खरे
94	सामूहिक सुरक्षता _____ व्यवस्थेच्या वरुद्ध होणारी आक्रमणे थांबवणे आण त्या वरुद्ध प्रति क्रया देणे याकरिता केल्या केल्या जाणाऱ्या सामुदायिक कार्याची यंत्रणा आहे.	आंतरराष्ट्रीय

95	सामुहिक सुर क्षतता संकल्पनेचे स्वरूप कसे आहे?	सैद्धांतिक, आदर्शवादी, काल्पनिक
96	सामुहिक सुर क्षतेसाठी राजकीय इच्छाशक्तीची आवश्यकता असते.	खरे
97	सामुहिक सुर क्षततेच्या संदर्भात खालीलपैकी कोणती वधाने बरोबर आहेत.	जगात शांतता प्रस्थापत करणे हे याचे उद्दिष्ट आहे. तटस्थता आणि अल्पतावादाच्या हे वरोधात आहे. आहे.
98	सामुहिक सुर क्षततेच्या संदर्भात खालीलपैकी कोणती वधाने बरोबर आहेत.	जगात शांतता प्रस्थापत करणे हे याचे उद्दिष्ट आहे. तटस्थता आणि अल्पतावादाच्या हे वरोधात आहे. आहे.
99 च्या मतानुसार सामुहिक सुर क्षतता म्हणजे 'एकासाठी सर्व आणि सर्वांसाठी एक	मॉर्गेन्था
100	सामुहिक सुर क्षतता निश्चित करण्याकरीता खालीलपैकी कशाचे अस्तित्व आवश्यक समजले जाते?	आंतरराष्ट्रीय संघटना
101	सामुहिक सुर क्षततेत आक्रमण आणि युद्ध मानले जाते.	अटळ
102	खालीलपैकी काय सत्तासन्तुलनाचे तंत्र नाही?	युद्ध
103	शीत युद्ध याचे उदाहरण होय.	सामान्य सत्ता संतुलन
104	सत्ता सन्तुलनातून यथास्थिति कायम प्रयत्न होतो.	खरे
105	शस्त्र नियंत्रण व निःशस्त्रीकरण याचे साधन आहे	सत्ता संतुलन
106	यू.एन.ओ. ----- मध्ये दहशतवाद नियंत्रित करण्याचा निर्णय घेतला.	1970
107	----- हे दहशतवादी कृत्य आहे.	बॉम्ब स्फोट करणे

108	जिहाद कोणत्या प्रकारचा दहशतवाद आहे?	क्रांतिकारी
109	भारतीय संसदेने ----- हा कायदा दहशतवाद रोखण्यासाठी तयार केला.	पोटा
110	मानवा धकार काळानुसार ----- --- असतात	परिवर्तनशील
111	मानवा धकार हे जगातील ----- नागरिकांना मळतात	सर्व
112	भारतात राष्ट्रीय मानवा धकार आयोगाची स्थापना झाली.	१२ ऑक्टोबर १९९३
113	भारतीय राज्यघटनेत नागरिकांच्या मुलभूत हक्कांचे स्पष्टीकरण कलम मध्ये नमूद करण्यात आले आहे.	12 ते ३५
114	हे आंतरराष्ट्रीय मुद्दे नाही	जातीवाद नक्षलवाद
115	या भावना दहशतवाद दूर करण्यासाठी महत्त्वपूर्ण नाहीत.	जिंकणे कंवा मरण' हिंसा करा
116	दहशतवादाचा समावेश आहे	अपहरण बॉम्बस्फोट
117	या दहशतवादी संघटना आहेत	समी लष्कर -र - टोयबा
118	हे इंग्लंडमध्ये मानवा धकारांशी संबंधित कायदा म्हणून मंजूर आहेत.	अ धकार बिल मॅगना कार्टा
119	जगातील नागरिकांना मानवी हक्क देण्यात आले आहेत	सर्व प्रत्येक
120	मानवा धकारांची व्याप्ती आहे	वैश्विक सर्वसमावेशक
121	मानवी हक्क मुळात व्यक्तींच्या संबंधित असतात	वाढ वकास
122	दहशतवादात हिंसक वृत्तीला प्रोत्साहित केले जाते.	खरे
123	दहशतवाद हा आंतरराष्ट्रीय मुद्दा आहे.	खरे

124	भारतातील अंदमान-निकोबार हे दहशतवादाने जास्त प्रभा वत क्षेत्र आहे	खोटे
125	समी ही दहशतवादी संघटना नाही	खोटे
126	राष्ट्रीय मानवा धकार आयोगाच्या अध्यक्षींची नेमणूक 05 वर्षे कंवा वयाच्या 70 वर्षापर्यंत, जे आधी असेल, केली जाते	खरे
127	भारतातील मानवा धकार आयोगाचे मुख्यालय हे हे मुंबई येथे आहे	खोटे
128	मानवा धकारांची सुरुवात मॅगनाकार्टापासून झाली झाली	खरे
129	1993 मधील मुंबई बॉम्बब्लास्ट हा राजकारणाशी संबं धत होता	खोटे
130	दहशतवाद ही एक ----- समस्या आहे	वैश्विक
131	भारतातील मानवा धकार आयोगाच्या अध्यक्षपदी नियुक्ती करता येते	सर्वोच्च न्यायालयाचा निवृत्त न्यायाधीश
132	_____ रोजी वर्ल्ड ट्रेड सेंटरवर हल्ला केला	11 सप्टेंबर 2001
133	1968 ला युनेस्कोने _____ जाहीर केले _____	मानवी अ धकारचे आंतरराष्ट्रीय
134	संयुक्त राष्ट्र संघाने ----- मानवा धकार जाहीरनामा जाहीर केला	10 डिसेंबर 1948
135	संयुक्त राष्ट्र संघानी मानवा धकारांची सार्वत्रिक घोषणा जाहीर केली _____	10 दिसंबर 1948
136	___ मध्ये भारतात राष्ट्रीय मानवा धकार आयोग स्थापन झाला	12 ऑक्टोबर 1993